

ФІЛОСОФІЯ

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	122 – Комп'ютерні науки	Інститут / факультет	Факультет комп'ютерних наук і програмної інженерії
Назва програми	Комп'ютерні науки та інтелектуальні системи	Кафедра	Кафедра програмної інженерії та інформаційних технологій управління
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська / англійська

Викладач

Городиська Ольга Миколаївна, olha.horodyska@khpi.edu.ua

Кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії (НТУ «ХПІ»). Досвід роботи – 22 роки. Автор понад 60 наукових, науково-популярних та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Філософія» (українською/ англійською мовами).

Загальна інформація про курс

Анотація	Дисципліна передбачає напрацювання студентами знань про систему філософських знань, які виступають методологічними засобами для аналізу природних, технічних і гуманітарних теоретичних та практичних проблем, навичок обґрунтовувати свою світоглядну та громадську позицію та самостійно аналізувати факти, явища та процеси в системі „людина-світ”; формування у майбутніх спеціалістів високих моральних якостей та навичок поведінки, які засновуються на загальнолюдських цінностях, самосвідомості і почутті відповідальності за майбутнє України, а також ознайомлення із сутністю, закономірностями і тенденціями розвитку сучасної цивілізації.		
Цілі курсу	Формування у студентів поглиблених світоглядних та теоретичних знань з філософії, розвиток абстрактного та критичного мислення, оволодіння науково-філософським категоріальним апаратом, а також розвиток навичок аналізу та оцінювання людської діяльності та подій навколишнього світу		
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - іспит		
Семестр	8		

Обсяг (кредити) / Тип курсу
(обов'язковий / вибірковий)

3 / Обов'язковий

Лекції (години)

10

Практичні заняття (години)

10

Самостійна робота (години)

70

Програмні
компетентності

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним
ЗК13. Здатність діяти на основі етичних міркувань

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Результати навчання	Методи викладання та навчання	Форми оцінювання (поточне оцінювання CAS, підсумкове оцінювання FAS)
<p>ПР1. Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук</p>	<p>Лекції з презентаціями, дискусії, практичні заняття (семінари, практикуми), виконання індивідуальної роботи (реферат, есе, участь у конференціях та спеціалізованих семінарах, робота з оригінальними роботами з філософії).</p>	<p>Оцінювання знань на семінарських заняттях (CAS), оцінювання контрольних робіт, тестів (CAS), перевірка лекційного конспекту (CAS), оцінювання індивідуального завдання (CAS), іспит (FAS)</p>
<p>ПР21. Застосовувати принципи моральних, культурних, наукових цінностей та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя та професійної діяльності у сфері інформаційних технологій.</p>	<p>Лекції з презентаціями, дискусії, практичні заняття (семінари, практикуми), виконання індивідуальної роботи (реферат, есе, участь у конференціях та спеціалізованих семінарах, робота з оригінальними роботами з філософії).</p>	<p>Оцінювання знань на семінарських заняттях (CAS), оцінювання контрольних робіт, тестів (CAS), перевірка лекційного конспекту (CAS), оцінювання індивідуального завдання (CAS), іспит (FAS)</p>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності студента	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів	100% підсумкове оцінювання у вигляді іспиту (40%) та поточного оцінювання (60%).
	90-100	A	відмінно		
	82-89	B	добре		
	74-81	C			
	64-73	D	задовільно		
	60-63	E			
	35-59	FX			
	0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика курсу

Студенти зобов'язані відвідувати заняття згідно розкладу та дотримуватися етики поведінки. У разі відсутності студентам необхідно буде виконати всі завдання, щоб компенсувати пропущені заняття. Участь у практичних заняттях вимагає попередньої підготовки та завчасного опрацювання всіх необхідних матеріалів для продуктивних дискусій під час заняття. Письмові завдання повинні бути подані до встановлених строків.

Структура та зміст курсу

Лекція 1	Особливості філософського знання та проблема його виникнення. Основні ідеї античної філософії.	Практичне заняття 1	Особливості філософського знання та проблема його виникнення. Основні ідеї античної філософії.	Самостійна робота	Число як начало у філософії Піфагора
Лекція 2	Подальший розвиток філософії за доби Середньовіччя та Відродження.	Практичне заняття 2	Подальший розвиток філософії за доби Середньовіччя та Відродження.		Ідеї фізиків-плюралістів – дискретність буття у Емпедокла та Анаксагора
Лекція 3	Модерна західноєвропейська та вітчизняна філософська думка. Класична німецька філософія.	Практичне заняття 3	Модерна західноєвропейська та вітчизняна філософська думка. Класична німецька філософія.		Неоплатонізм як початок середньовічної філософії
Лекція 4	Трансформація знань про світ, людину та пізнання у некласичній філософії XIX – поч. XX ст.	Практичне заняття 4	Трансформація знань про світ, людину та пізнання у некласичній філософії XIX – поч. XX ст.		Арабська середньовічна філософська думка та її вплив на філософію та науку Європи.
Лекція 5	Сучасний західноєвропейський та український філософський дискурси.	Практичне заняття 5	Сучасний західноєвропейський та український філософський дискурси.		Зародження емпіричного пізнання у вченнях Роберта Гросетеста та Роджера Бекона
					Природознавчі досягнення в епоху Відродження.
				Особливості механістичної методології в гуманітарних та природничих науках у французькому матеріалізмі. Вчення про природу. Теорія пізнання. Атеїзм	
				Філософські погляди Фіхте та Шеллінга.	
				Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха. Теорія пізнання, критика ідеалізму і релігії, етичне вчення, релігія любові як основа спілкування.	
				Розвиток філософії марксизму.	
				Емпіріокритицизм Е. Маха та Р. Авенаріуса.	
				Еволюція фрейдизму. Філософія франкфуртської школи.	
				Проблема знання і мови в філософії XX сторіччя. Лінгвістичний поворот у філософії.	
				Особливості постпозитивістської методології. Сутність філософії прагматизму.	
				Становлення концепції постіндустріалізму та ідея інформаційного суспільства (Д. Белл, Р. Арон, ін.).	

Література

1. Владленова І. В. Годзь Н. Б. Городиська О. М., Дольська О. О. (2018) Вступ до філософії Харків : НТУ «ХПІ».
2. Бардін О.М., Булавін, В. В., Годзь Н.Б. Требіна М.П. (2012) Філософія Харків: НТУ «ХПІ».
3. Дольська О. О. (2012) Філософія сучасного суспільства Харків : НТУ «ХПІ».
4. Городиська О.М., Дольська О.О., Мелякова Ю.В. (2008) Проблема людини у вимірах філософського аналізу: текст лекції. Харків: НТУ «ХПІ».
5. Городыская О.Н. (2018) Философия античности: Текст лекции по курсу «Философия» для аспирантов и студентов всех специальностей и форм обучения (на рус. яз.) Харьков: НТУ «ХПИ».
6. Горак Г.І. (1998) Філософія: Навчальний посібник./ За ред. І.Ф. Надольного. Київ: Вікар.
7. Городыская О.Н. (2015) Философия Средневековья и эпохи Возрождения: текст лекций по курсу «Философия», Харьков
8. Скирбекк Г., Гилье Н. (2000) История философии Москва:
9. Петрушенко В.Л. (2001) Філософія: курс лекцій. Київ: «Каравела»; Львів: «Новий світ-2000».

1. Кремень В.Г. (2003) Історія філософії: Підручник-«Прапор» Харків.
2. Надольний І.Ф., Андрущенко В.П., Надольного І.Ф. (1997) Філософія: Київ: Вікар.
3. Владленова І.В. (2010) Філософські проблеми фізики у світлі розвитку нанотехнологій: Харків: НТУ «ХПІ».
4. Владленова І.В., Дольська О.А., Иванченко І.С. (2019) Онтология. Философские проблемы сознания. Издательство НТУ «ХПИ».
5. Сухіна В.Ф., Кислюк К.В. (2001) Практикум по філософії. Харків
6. Історія філософії: проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як метаантропології. (2016) Київ: КНТ.
7. Бичко А.К., Бичко І.В. (2010) Філософія: Київ, «Центр учбової літератури»
8. Татаркевич В. (1997-2001) Історія філософії. Львів, Т. 1: Антична і середньовічна філософія.
9. Реале Дж., Антисери Д. Западная философия от истоков до наших дней: В 4-х т. М: Т. 1-2, 3, 4.
10. Історія філософії України. (1994) Київ.
11. Огородник І.В., Русин М.Ю. (1997) Українська філософська думка в іменах. Київ:
12. Чижевський Д. (1991) Нариси історії філософії на Україні. Київ,
13. Петрушенко В.Л. (2020) Філософія: терміни і поняття: Навчальний енциклопедичний словник Львів: «Новий Світ-2000».
14. Дольська О. О., Годзь Н.Б., Городиська О.М., Дишкант Т.М., Тагліна Ю.С. (2021) Багатовимірність людини та культури у сучасних філософських ландшафтах. Монографія. Харків.

Норми академічної етики

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі курсу.